

odnosi se na dio obveze iz teretnice. Nepravi delivery order izdaje ovlaštenik iz teretnice bez sudjelovanja izdatnika teretnice (usp. rješidbu Talijanskog kasacionog suda na str 34 ovog broja).

Izložena presuda odnosi se na pitanje utjecaja klauzule CIF na prelazak rizika, dakle na istu temu, koja je bila predmetom diskusije na radnom sastanku od 29. V. 1959. (v. zapisnik o tom sastanku). Ona međjutim ne doprinosi rješavanju tog pitanja u načelu, jer normira samo izuzetan slučaj, naine kupoprodaju robe, koja se individualizira istom na odredištu. U toj situaciji volja je stranaka odredjena činjenicom, da rizik ne može prelaziti prije individualnog odredjenja robe, koja je predmet kupoprodaje. Odatle još ne proizlazi, da li klauzula CIF sama kod robe, koja je naprijed individualizirana, znači ili ne znači, da rizik prelazi ukrcajem.

Presuda se ustvari bavi odnosom klauzule CIF prema prena predaji robe putem dokumenata i zauzina gledište, da roba, koja još nije individualizirana ne može uopće biti predana dokumentima. Ako je dakle individualizirana roba prodana CIF, ta klauzula izražava samo cijenu, koja uključuje vozarinu i osiguranje do odredišta.

B. J., E. P.

APELACIONI SUD, London, 26. VI. 1958.

Phoebus D. Kyprianou ca Cyprus textiles. Ltd

Kupoprodaja CIF - Kupac je dužan suradivati s prodavaocem u pribavljanju podataka potrebnih za izdavanje izvozne dozvole

Ugovorom zaključenim između kupca iz Nikozije i prodavaoca iz Beirutu prodano je 750 metričkih tona sirijskog pamučnog sjemena CIF Larnaca ili Vassiliko, time da ukrcaj bude izvršen u sirijskoj i (ili) libanonskoj luci (lukama), u jednom ili više ukrcaja.

Za ukrcaj u sirijskoj luci (na koju alternativu se prodavalac odlučio), bila je potrebna izvozna dozvola. Prodavalac nije mogao pribaviti izvoznju dozvolu bez potvrde izdane od sirijskog konzula u Nikoziji, da se pamučno sjeme ne će reeksportirati u Izrael. Potvrda je stigla pod kraj perioda odredjenog za ukrcaj. Prodavalac nije bio u mogućnosti da izvrši ukrcaj u odredjeno vrijeme, pa je tražio produženje roka, što je kupac odbio. Kupac se na to obratio na arbitražu sa zahtjevom za naknadu štete.

Prvostepeno arbitražno vijeće udovoljilo je zahtjevu kupca, ali je drugostepeno arbitražno vijeće zauzelo protivno stanovište. Povodom pitanja upravljenog na redovni sud, od kojeg je zavisila konačna odluka drugostepenog arbitražnog vijeća, sudac Ashworth vratio se na stanovište prvostepenog arbitražnog vijeća, protiv čega je prodavalac uložio priziv.

Apelacioni sud zauzeo je protivno stanovište, istaknuvši da su obje stranke znale za potrebu pribavljanja izvozne dozvole još prije, nego li je mogao zapošeti ukrcaj. Vlasti su tražile neke podatke kao preduvjet za izdavanje izvozne dozvole, a jedini tko ih je mogao dati, bio je kupac. No kupac nije suradjivao s prodavaocem, tako kako je to prodavalac od njega tražio za pribavljanje potrebnih podataka. Kad je konačno kupac poslao tražene podatke, bilo je za prodavaoca prekasno da izvrši ukrcaj u ugovorenom roku.

Suprotno sucu Ashworthu, za koga je glavno pitanje, da li je prodavalac mogao ispuniti ugovor i ukrcajem u libanonskoj a ne sirijskoj luci, Apelacioni sud smatra bitnim u ovom slučaju dužnost kupca, da suradjuje sa prodavaocem u pribavljanju izvozne dozvole. To je bila ujedno i njegova jedina dužnost, a kako je kupac nije ispunio, Apelacioni sud je riješio spor u prilog prodavaoca, smatrajući da je prodavalac ispunio obvezu iz ugovora već time, što je upotrebio dužnu pažnju u pribavljanju izvozne dozvole.

(ILLR 1958/II, str. 160-165.)

I. P.

Bilješka. - Usp. presudu Apelacionog suda u Londonu od 10. i 11. II. 1955. i bilješku uz nju u br. 3 ovog časopisa, str. 34-36.

-----X-----

PRVOSTEPENI SUD ENGLEŠKE (Queen's Bench
Division), 18. VII. 1958.

Carapanayoti & Co., Ltd. ca E.T. Green, Ltd.

CIF ugovor - Plovidba uobičajenim pravcem - Zatvaranje Sueskog
kanala - Raskidanje ugovora kod prodaje neindividualizirane robe.

Prodavaoci su imali dobiti stočnu hranu iz Port Saïda CIF Belfast, ukrcaj oktobar-novembar 1956. Zbog izbijanja neprijateljstava Sueski je kanal bio zatvoren od 2. XI. 1956. do 9. IV. 1957. U arbitražnom postupku, u kojem je posebno pitanje bilo (prema engleskim propisima o arbitraži) podneseno na rješavanje redovnom sudu, taj je sud zauzeo stanovište, da je ugovor raskinut.